NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/430,

annettu 5 päivänä maaliskuuta 2021,

Kiotossa, Japanissa, 7–12 päivänä maaliskuuta 2021 pidettävässä Yhdistyneiden kansakuntien 14. rikoksentorjuntaa ja rikosoikeutta käsittelevässä kongressissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Kioton julkilausumaan ”Rikoksentorjunnan, rikosoikeuden ja oikeusvaltioperiaatteen edistäminen: kohti Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamista”

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 1 kohdan, 83 artiklan 1 kohdan, 84 artiklan ja 218 artiklan 9 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhdistyneiden kansakuntien 14. rikoksentorjuntaa ja rikosoikeutta käsittelevä kongressi, jäljempänä ’kongressi’, pidetään Kiotossa, Japanissa, 7–12 päivänä maaliskuuta 2021. Kongressin tärkein tulos tulee olemaan Kioton julkilausuma ”Rikoksentorjunnan, rikosoikeuden ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisestä: kohti Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamista”, jäljempänä ’Kioton julkilausuma’. Kioton julkilausuma on määrä hyväksyä kongressissa.

(2) Kioton julkilausumassa esitetään YK:n rikoksentorjunta- ja rikosoikeuspolitiikan puitteet seuraaviksi viideksi vuodeksi. Siinä viitataan kehityksen ja oikeusvaltioperiaatteen väliseen kytkökseen, tehokkaiden korruption vastaisten toimien tarpeeseen sekä rikoksentorjunnan edistämisen tärkeyteen, mukaan lukien näyttöön perustuva rikoksentorjunta, rikosoikeusjärjestelmien edistäminen sekä kansainvälisen yhteistyön ja teknisen avun tehostaminen kaikenlaisen rikollisuuden, myös terrorismin ja uusien, esimerkiksi ympäristöön vaikuttavien, rikollisuuden muotojen, ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

(3) Unioni on ollut Yhdistyneiden kansakuntien huumausaine – ja kriminaalipolitiikan toimiston (UNODC) tärkeä kumppani ja rahoittanut useita rikollisuuden ehkäisemistä ja torjuntaa koskevia aloitteita, kuten huhtikuussa 2020 perustettua terrorismintorjunnan oppimisfoorumia (Counter Terrorism Learning Platform). Laajemmassa mittakaavassa EU:n ja UNODC:n välistä operatiivista kumppanuutta on vahvistettu vuosien mittaan eri hankkeiden rahoituksessa.

(4) Unioni on käyttänyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 82 artiklan 1 kohtaan ja 83 artiklan 1 kohtaan perustuvaa toimivaltaansa antaa lainsäädäntöä näillä aloilla, jotta vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen perustaminen olisi helpompaa, hyväksymällä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2011/36/EU ([1]), 2011/93/EU ([2]), 2013/40/EU ([3]), 2014/42/EU ([4]), (EU) 2017/541 ([5]), (EU) 2018/1673 ([6]) ja (EU) 2019/713 ([7]).

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/YOS korvaamisesta (EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/40/EU, annettu 12 päivänä elokuuta 2013, tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä ja neuvoston puitepäätöksen 2005/222/YOS korvaamisesta (EUVL L 218, 14.8.2013, s. 8).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (EUVL L 127, 29.4.2014, s. 39).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta (EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6).

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1673, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 284, 12.11.2018, s. 22).

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/713, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta ja neuvoston puitepäätöksen 2001/413/YOS korvaamisesta (EUVL L 123, 10.5.2019, s. 18).

(5) SEUT 82 artiklan 1 kohta ja 83 artiklan 1 kohta muodostavat näin ollen oikeusperustan unionin ja sen jäsenvaltioiden täydentäville toimille kongressin jatkotoimien toteuttamiseksi kunnioittaen Dohan julkilausumassa tehtyä sitoumusta, joka toistetaan Kioton julkilausumassa YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 72/192 mukaisesti.

(6) SEUT 218 artiklan 9 kohta muodostaa menettelyllisen oikeusperustan neuvoston päätökselle unionin kannasta Kioton julkilausumaan. Siinä määrätään, että neuvosto tekee komission ehdotuksesta päätöksen sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia.

(7) Unioni ja sen jäsenvaltiot pyrkivät olemaan johtavia toimijoita rikollisuuden kansainvälisessä torjunnassa. Kiireellinen tarve puuttua rajat ylittäviin rikoksiin on käynyt ilmeisemmäksi covid-19-pandemian aikana. Rikolliset ja järjestäytyneet rikollisryhmät ovat käyttäneet covid-19-pandemiaa hyväkseen kaikkialla maailmassa. Tämä on osoittanut, että koordinointi ja yhteistyö rikoksentorjunnan ja rikosoikeuden aloilla ovat äärimmäisen tärkeitä.

(8) Tämänhetkiset rikoksentorjuntaan ja rikosoikeuteen liittyvät haasteet aiheuttavat riskejä unionin sisäiselle turvallisuudelle, mutta ne myös ulottuvat kauas unionin ulkopuolelle. Kiotossa esitettävä kanta ja aikaansaatava tulos tarjoavat unionille ja sen jäsenvaltioille ainutlaatuisen tilaisuuden tehostaa politiikkaansa, jotta ne voivat tehdä parempaa yhteistyötä kansainvälisellä tasolla ja olla johtavassa roolissa edistettäessä Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamista.

(9) On aiheellista vahvistaa YK:n rikoksentorjunnan ja rikosoikeuden toimikunnassa, YK:n talous- ja sosiaalineuvostossa (Ecosoc) ja YK:n yleiskokouksessa unionin puolesta otettava kanta Kioton julkilausumaan, koska Kioton julkilausuma vaikuttaa uuteen UNODC:n maailmanlaajuiseen ohjelmaan ja pystyy vaikuttamaan ratkaisevasti unionin lainsäädännön sisältöön eli ehdotettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta.

(10) Kioton julkilausumalla vahvistetaan nykyistä kansainvälistä oikeudellista kehystä ja luodaan perusta Euroopan tason lisätoimille useilla rikosoikeuteen liittyvillä aloilla. Sen vuoksi on aiheellista hyväksyä Kioton julkilausuman hyväksyminen kongressissa.

(11) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

(12) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

(13) Unionin kannan esittävät yhdessä toimien ne jäsenvaltiot, jotka osallistuvat kongressiin. Vilpittömän yhteistyön velvoitteen mukaisesti unionin jäsenvaltioiden on puolustettava tätä kantaa Kioton julkilausuman hyväksymisen myöhemmissä vaiheissa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yhdistyneiden kansakuntien 14. rikoksentorjuntaa ja rikosoikeutta käsittelevässä kongressissa, jäljempänä ’kongressi’, Kiotossa, Japanissa, 7–12 päivänä maaliskuuta 2021 Euroopan unionin puolesta otettava kanta on, että hyväksytään Kioton julkilausuma ”Rikoksentorjunnan, rikosoikeuden ja oikeusvaltioperiaatteen edistäminen: kohti Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamista”, jäljempänä ’Kioton julkilausuma’. Kioton julkilausuman luonnos on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitetun kannan esittävät yhdessä ne unionin jäsenvaltiot, jotka osallistuvat kongressiin.

3 artikla

Unionin edustajat voivat hyväksyä Kioton julkilausumaan vähäisiä muutoksia ilman uutta neuvoston päätöstä.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 5 päivänä maaliskuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
A. P. ZACARIAS